

İLKOKUL 1- 4. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ MASALLARIN PROPP YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ*

Gülçin ŞAHİN KÖKLÜDAĞ¹Serdarhan Musa TAŞKAYA²

ABSTRACT

Various text types are used in Turkish textbooks in Turkey. These texts need to be examined and evaluated from various perspectives. There are various methods of doing this. One of these methods is the Propp method, which emerged in the study of fairy tales. The fact that the propp method has not been used before in the analysis of the texts in the Turkish textbook led the researcher to this method. The aim of this research is to examine primary school Turkish textbooks by using the Propp method. In the research, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. The study material of the research consists of 11 fairy tale texts in the primary school 1st-4th grade Turkish textbooks grasped in public schools in Turkey in 2020-2021. Expert opinion was taken while choosing these tales. The tales were first read and summarized by the researchers, and then the symbols corresponding to the Propp functions were shown on the text by one of the researchers. The same tales were also evaluated by an expert evaluator other than the researchers, and the functions found were compared. The results reached by the researcher and the expert were evaluated with the Miles-Huberman formula. In the event that there is a difference of opinion between the researcher and the expert even on one item, the tale was read to a second expert and his final opinion was consulted and that opinion was taken as the basis. The formulas of the tales were derived with the symbols of the functions found.

In the research, it was found that the tales that can be reached at present are suitable for the Propp method; It has been determined that the tales in the textbooks meet the Propp functions and it is possible to extract the presentations of the tales. The educators of this model were trained by the unabridged, full version of the tales.

Keywords: Fairy Tale, Method of Propp, Turkish Education Program, Turkish Textbook

ÖZET

Türkiye’de Türkçe ders kitaplarında çeşitli metin türlerinden yararlanılmaktadır. Bu metinlerin çeşitli açılardan incelenmesi ve değerlendirilmesi gerekir. Bunu yapmanın ise çeşitli yöntemleri vardır. Bu yöntemlerden biri de masal inceleme konusunda ortaya çıkan Propp yöntemidir. Propp yönteminin Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin analizinde daha önce kullanılmamış olması araştırmacıyı bu yönetime yöneltmiştir. Bu araştırma Propp yöntemi ile ilkökul Türkçe ders kitaplarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma materyalini Türkiye’deki devlet okullarında 2020- 2021 yılında okutulan ilkökul 1- 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında bulunan 11 masal metni oluşturmaktadır. Bu masallar seçilirken uzman görüşü alınmıştır. Masallar önce araştırmacılar tarafından okunup özetlenmiş daha sonra Propp fonksiyonlarının karşılığı olan semboller araştırmacılarından biri tarafından metin üzerinde gösterilmiştir. Aynı masallar, araştırmacılar dışında bir uzman değerlendirici tarafından da değerlendirilmiş ve bulunan fonksiyonlar karşılaştırılmıştır. Araştırmacı ve uzman tarafından ulaşılan sonuçlar, Miles-Huberman formülü ile değerlendirilmiştir. Araştırmacı ve uzman arasında bir maddede bile görüş ayrılığı olduğu durumda, masal ikinci bir uzmana okutularak onun nihai görüşüne başvurulmuş ve o görüş esas alınmıştır. Bulunan fonksiyonların sembolleriyle de masalların formülleri çıkarılmıştır.

* This study was produced from the master's thesis of the same name prepared in 2021.

Corresponding author:

¹Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin, Türkiye.

E-posta: gulcinkokludag@gmail.com, 5053542159, ORCID: 0000-0001-8786-0027

² Prof. Dr., Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

E-posta: serdarhan@mersin.edu.tr, 5056408243, ORCID: : 0000-0003-0618-0084

Araştırmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: Türkçe ders kitaplarındaki masalların Propp yöntemine uygun olduğu; ders kitaplarında yer alan masalların Propp fonksiyonlarını karşıladığı ve masalların formüllerini çıkarmanın mümkün olduğu tespit edilmiştir. Bu modelin eğitimciler tarafından tanınması, masalların kısaltılmamış ve tam halinin de öğrencilere sunulması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Masal, Propp Yöntemi, Türkçe Öğretim Programı, Türkçe Ders Kitabı.

* Bu çalışma, 2021 yılında hazırlanan aynı isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

1. Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin, Türkiye.

E-posta: gulcinkokludag@gmail.com, 5053542159, ORCID: 0000-0001-8786-0027

2. Prof. Dr., Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı, Mersin, Türkiye.

E-posta: serdarhan@mersin.edu.tr, 5056408243, ORCID: : 0000-0003-0618-008

GİRİŞ

Masallar toplumların kültürünü yansıtan, özel bir anlatıcı tarafından olağanüstü özelliklerle süslenen, sözlü edebiyat ürünleridir. Boratav (1959), masalı toplumdaki kişilerin inanışlarından, törelerinden bağımsız, gerçekle alakası ve dinleyenleri inandırma iddiası olmayan düz yazı olarak tanımlamaktadır. İkna etme çabası içinde olmasa da dinleyiciler hayal dünyasına dalmakta ve aktarılacak olan etik ve eğitim öğelerini algılamaktadır.

Masallar çocuk eğitimi açısından çok önemlidir. Henüz somut işlemler döneminde olan çocuklara verilmek istenilen ahlaki öğütler, masal kahramanı ile çocuğa öğretilir. Bunun yanı sıra dil öğretiminde de masallardan yararlanılmaktadır.

Aksan, önce aileden ve yakın akrabalarından başlayarak daha sonra yakın çevreden öğrenilen dilin toplumdaki kişiler arasında güçlü bağlar kurduğunu ifade etmektedir (1977). Anadil gelişiminde, çocuğun öğreneceği yeni kelimeler için masallardan yararlanılabilir. Bu amaçla kullanılacak masalların çocukların dil gelişimi destekleyecek niteliklere sahip olması gerekmektedir. Bu konuda Erdal (2009), masal gibi metinlerin okul öncesi ve okul dönemi çocuklarına direk hitap ettiğini ve bu metinler vasıtasıyla yazarların çocukla bir araya geldiğini bu nedenle yazı dilinin ve anlatımın ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. Sever de, ana dil gelişimi açısından, çocuk edebiyatının, ana dile karşı sevgi ve hassasiyet oluşturabileceğini belirtmektedir (2017). Şirin ise, çocuğun hayal dünyasına göre ve onun anlayabileceği bir dille anlatımın, çocuğun hayatına doğrudan ulaşacağını vurgulamaktadır (1994).

Günümüzde çocuk edebiyatında hiç olmadığı kadar büyük gelişmeler yaşamaktadır. Can (2012), 17. yüzyıldan sonra çocuk edebiyatının nicelik ve nitelik bakımından geliştiğini, yetişkinlere hitap eden edebiyat eserlerinden ayrıldığını ifade etmektedir. Kıbrıs (2000), 18. yüzyıldan sonra çocuk eğitiminde önemli bilim dallarının ortaya çıktığını ve çocuk edebiyatına yoğun bir ilginin başladığını vurgulamaktadır.

Güleç ve Geçgel; 19.yüzyılın sonlarına doğru İngiltere’de bazı çocuk kitaplarının görsel olarak basılmaya başladığını, somut işlemler dönemindeki çocukların, kitaplardaki olayları resimler aracılığıyla görmeleri ve anlamaları açısından çocuk kitaplarının önemli olduğunu ifade etmektedir (2012). Neydim; 20.yüzyıl döneminde, Antoine de Saint – Exupery’nin kaleme aldığı Küçük Prens adlı yapıt büyük ilgi gördüğünü ayrıca Ferenc Molnar’ın yeniden çocuğa uygun olarak Ezop Masalları, Grimm Masalları, Andersen Masalları adlı eserleri ortaya çıkardığını belirtmektedir (2007).

Kartal ise; toplumsal değişimlerin etkisiyle hazırlanan çalışmaların 21. yüzyıldan sonra yerini çocuğun değerli görülmeye başladığı; bilim ve teknolojik gelişmelerle çocuk edebiyatı çalışmalarında hızlı gelişmelerin yaşandığını ifade etmektedir (2020).

Uzman yazarların kaleme aldığı, çocukların dil gelişimine katkı sağlayan, içinde yaşadığı toplumun kullandığı gündelik kelimeleri kavramalarını sağlayan, duygu ve düşüncelerine sanatsal izler bırakan eserler çocukların edebiyata olan ilgisini arttırmıştır.

Çocuklara hitap etmek isteyen yazarların, öncelikle çocuklarla empati kurup onlar gibi düşünerek nitelikli eserler ortaya çıkarması gerekmektedir (Sever, 2017). Çocuk edebiyatı eserlerinin öncelikle çocuk açısından eğlenceli olması beklenmektedir. Çocuk edebiyatı türleri arasında masal, eğlendirerek öğretme işlevini de gören edebi bir tür olarak karşımıza çıkmaktadır.

Masallardaki konular, çocuğu eğlendiren, düşündüren, merak ettiren, dinlendiren konular olmalıdır. Karatay (2016), kitaplardaki konuların, çocukların dünyalarında yer alan olaylara, sorunlara veya kazandırılmak istenilen davranışa yönelik olması gerektiğini; özellikle de aile, hayvan ve doğa sevgisi içeren konuların çocuk merkezinden çevresine doğru olacak şekilde yazılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Masallar, her ne kadar yetişkinler tarafından üretilse de en çok çocuklara hitap etmesi sebebiyle, çocuklar için uygun olup olmadığı her zaman gündemde olan bir tartışma konusu olmuştur. Masallarda işlenen iyi-kötü, doğru-yanlış, güzel-çirkin kavramları çocukların iç dünyasında nasıl canlandığı ve duygularını olumlu ya da olumsuz etkileyip etkilemediği merak edilmiş bir husustur. Günümüzde masal türünün çocuk gelişimine faydalı olduğu görüşünün daha ağır bastığı görülmektedir. Şirin (1994), masallarda yer alan mesajlar, kahramanlar ve akıllarda kalan anlamı ile çocukların içinde yer aldığı soyut dünyaya çok benzediğini belirtmektedir.

Çocuklar okul öncesinde tanıştığı masallarla, okulda Türkçe dersinde ve bu derste materyal olarak kullanılan ders kitabında karşılaşmaktadır. Türkçe dersinin belirtilen hedeflere ulaşmasında, tüm öğrencilere aynı anda ulaşan en temel materyal ders kitaplarıdır. Arı'ya (2014) göre, öğrenciler en kolay ulaşılabilen ders aracı olan ders kitaplarından her zaman her yerde yararlanılabilmektedir.

Özbay (2003), 108 Türkçe öğretmeniyle görüşülerek yaptıkları "Öğretmen Görüşlerine Göre Ankara Merkez İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi" isimli çalışmalarında Türkçe öğretmenlerinin derslerde öncelikli olarak ders kitabından yararlandıklarını (%94.44) araştırma sonuçlarına dayanarak ortaya koymaktadır. Aynı çalışmada kaynak olarak seçilebilecek dergilerin oranı %2,77; gazeteler %0,92; teyp ve video ve televizyon, slayt, tepegöz vb. %0,92; radyo ve bilgisayar ise % 0 olarak sonuçlanmıştır. Bu sonuçlara göre öğretmenlerin öncelikle ders kitaplarından yararlandıklarını daha sonra ise görsel-işitsel araç gereçlerden faydalandıklarını ifade etmektedir.

Okullarda Türkçe derslerinde dil öğretimi sürecinde, metinlerdeki bilgilerin öğrenciye ayrıntılı aktarıldığını, dil değil de dil ile ilgili çeşitli bilgilerin öğretildiğini ifade eden Güneş, bu uygulamanın öğrencilerde yaratıcı yazma ve düşünmeyi yok ederek dilin günlük kullanımından uzaklaştırdığını belirtmektedir (2017). Öğrencileri merkeze alan ve aktif öğrenen duruma getiren uygulama ve metinlerin seçilmesi gerekmektedir. Bunun içinde derslerden metinlerden etkili bir şekilde yararlanmak gerekmektedir.

Türkçe ders kitaplarından masal türü metinler önemli bir yer tutmaktadır. Bu türün ders kitaplarında anlama ve anlatım kazanımlarına yönelik yararlanmak için çeşitli bilimsel yöntemlerle incelenmesi gerekmektedir. Masallar genel olarak çok çeşitli yöntemlerle incelenebilmektedir. Masal inceleme yöntemlerinden bazıları şunlardır:

1. Klasik Yöntem
2. Göstergibilimsel Yöntem
3. Katılanlar/ Aktanlar Analizi (Masalda Yer Alan Şahıslar ve Bu Şahısların Yüklendikleri Fonksiyonlar)
4. Masalın Üst Yapı Analizi (Super-Sutstructure), Anlatı Sözdizimi (Sentaksı)
5. Propp Yöntemi

Bu yöntemler içinde Türkiye'de az kullanılan ancak diğer birçok ülkede masal inceleme alanında sık kullanılan yöntemlerden biri de Propp yöntemidir. Bu yöntemin kurucusu olan Propp

(2020), masalların yapısını ortaya koyarken fonksiyonların 31 tane olduğunu ve masal hareketlerinin bu fonksiyonlar içinde yer aldığını söylemektedir. Birbirini takip eden fonksiyonların birbirine engel olmadığını ve tek ekseninde olduğunu göstermiş, fonksiyonların büyük bir kısmının çift olduğunu bazılarının ise grup olduğunu bunun sonucunda ortaya çıkan şemaların masalların ölçü birimi olduğunu söylemektedir. Masal tipleri için de yedi farklı karakterden bahsetmektedir. 31 tane olarak belirlediği fonksiyonları, 7 kişinin üstlendiğini ortaya koymaktadır. Buna göre kişi ve fonksiyon sayısı değişmemekte, ancak fonksiyonların sıralaması değişiklik gösterebildiğini belirtmiştir.

Propp, işlevleri yerine getiren kişilere ait eylem alanlarını yedi şekilde ele almaktadır. Bu masal tipleri ise şunlardır:

1. Saldırgan (Kötü kişi)
2. Bağışçı (Sağlayıcı)
3. Yardımcı
4. Prenses ve babası
5. Gönderen
6. Kahraman
7. Düzmece kahraman (Propp, 2020).

Propp'un incelediği masallar genelde olağanüstü masallar kategorisine giren masallardır. Bu masallarda kurgu genelde aynıdır. Propp (2020: 23), kişiler değişse de işlevlerin değişmediğine dair şu örnekleri verir:

- “1. Kral, bir yiğide, bir kartal verir. Kartal, yiğidi başka bir krallığa götürür.
2. Büyükbaba, Suçenko'ya bir at verir. At, Suçenko'yu başka bir krallığa götürür.
3. Bir büyücü, İvan'a bir kayık verir. Kayık, İvan'ı başka bir krallığa götürür.
4. Kraliçe, İvan'a bir yüzük verir. Yüzükten çıkan iri yarı adamlar İvan'ı başka bir krallığa götürürler.”

Türkçe ders kitaplarındaki masalları inceleyen çalışmalar olmakla beraber, masalın biçimbilimi olarak Propp yöntemiyle incelemeye rastlanmamıştır. Yapılan ilgili alan taramasında Türkiye'de ilkökul Türkçe ders kitaplarında yer alan masalların hâlâ klasik metin çözümlemesi yöntemiyle çözümlendiği görülmektedir. Bu araştırmada Propp yöntemine dayanarak, eğitimcilere metin incelemede kullanılabilecek bir masal inceleme modeli önerilmiştir. Bu yöntemin incelenmesi ile metin çözümleme çalışmalarında, farklı bir yöntem kullanılabileceği düşünülmektedir.

AMAÇ

Araştırma, Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin sözcük dağarcığına aynı zamanda metinleri anlama ve anladıklarını değerlendirmeye katkısını, farklı bir yöntem kullanarak anlamak için hazırlanmıştır. Araştırmanın hem yaratıcı yazma çalışmaları hem de metinleri değerlendirmeye farklı bir bakış getirmesi hedeflenmiştir.

Bu araştırmada “İlkokul 1- 4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan masalların Propp Metodu fonksiyonlarını karşılama durumu nedir?” probleminden yola çıkarak, ilkökul 1-4. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan masalların Propp yöntemi fonksiyonlarını karşılama durumlarının ortaya koyulması amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. İlkokul 1- 4. sınıf Türkçe Ders Kitabında yer alan masalların Propp Yöntemi fonksiyonlarını karşılama durumu nedir?”

2. İlkokul 1-4. sınıf Türkçe Ders Kitabında yer alan masalarda kullanılan fonksiyonların sıklığı nedir.

YÖNTEM

Nitel bir çalışma olan bu araştırmada, Türkçe dersi metin türleri ile ilgili olduğu için araştırmada doküman analizi modeli kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek, doküman analizini, araştırmak istenen konuyla ilgili olan yazılı metinlerin incelenmesi olarak tanımlamaktadırlar (2008). Araştırma verileri doküman incelemesi yoluyla toplanmış, Türkçe ders kitapları doküman incelemesine kaynak olmuştur.

Araştırmada veri analizinde Propp yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem, tüm dünyada uzun yıllardır sadece masalarda değil; sinema, müzik, tiyatro gibi eserlerin değerlendirilmesinde kullanılmaktadır. Bunun yanı sıra ders kitaplarında masalara oldukça çok yer verilmesi bu nedenle de sadece masal analizinde sık kullanılan bir yöntemin olması nedeniyle Propp yöntemi tercih edilmiştir.

Araştırmanın temel veri kaynağını, MEB tarafından 2020-2021 eğitim-öğretim yılında ilkokullarda okutulan 1- 4. Sınıf Türkçe ders kitabındaki masal metinleri oluşturmaktadır. EBA portalı üzerinden indirilmiş olan 1-4. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki tüm masal metinleri incelenmiştir. Araştırmacı, Türkçe Ders Kitabındaki hikâye edici metinlerden masaları seçerken, masal kriterlerine dikkat etmiştir. Bu çalışmada kullanılan masallar, masal formellerine ve zaman, karakter, mekân, olay örgüsüne dikkat edilerek ayrıca kendi alanında yetkin, yüksek lisans mezunu Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin görüşlerine başvurularak seçilmiştir.

Çalışma Materyalleri

Bu araştırmada, 2020-2021 eğitim öğretim yılında devlet okullarında kullanılmakta olan Türkçe ders kitabındaki masal metinleri incelenmiştir. Masalların ders kitaplarına ve sınıflara göre dağılımı Tablo 1’de gösterilmektedir.

Tablo 1

İlkokul 1-4. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Masal Sayıları

Kitap	Masal Sayısı
1. Sınıf Ders Kitabı	2
2. Sınıf Ders Kitabı	3
3. Sınıf Ders Kitabı	3
4. Sınıf Ders Kitabı	3
Toplam Masal Sayısı	11

Tablo 1. de görüldüğü gibi, 1. sınıf Türkçe ders kitabında 2, 2. sınıf Türkçe ders kitabında 3, 3. sınıf Türkçe ders kitabında 3 ve 4. sınıf Türkçe ders kitabında üçer masal metini bulunmaktadır. Bu çalışmada toplam 11 masal metini incelenmiştir.

VERİLERİN ANALİZİ

Bu çalışmada Türkçe ders kitabındaki masal metinleri veri kaynağı olarak ele alınmış ve doküman incelemesine tabi tutulmuştur. Masalların Propp fonksiyonlarının uygunluğu incelenirken, Propp’un maddeler halinde sunduğu fonksiyon tablosundaki kriterlere tek tek bakılmış, yer alan fonksiyonlar için verilen ölçekte maddenin karşılığına “+” işareti konmuştur. Burada, ders kitaplarındaki masalarda fonksiyonların kaç tane olduğunu değil, Propp’un hangi kriterlerinin olup

olmadığı incelenmiştir. Günay (1975), her masalın bütün fonksiyonları karşılamayabileceğini, eksik olan fonksiyonların masal gidişatını etkilemeyip bir sonraki fonksiyonla masalın devam edeceğini belirtmektedir.

Bu çalışma, aşağıdaki basamaklara göre yürütülmüştür:

- Araştırma için literatür taraması yapılmış daha sonra araştırmanın genel taslağı oluşturulmuştur.
- 2020-2021 eğitim öğretim yılı boyunca okutulacak tüm Türkçe ders kitapları EBA portalı üzerinden indirilmiştir.
- Araştırma kapsamında yer alan tüm masallar tespit edilmiş, masalların masal kriterlerine uygunluğu uzman görüşü doğrultusunda belirlenmiştir.
- Ders kitaplarında yer alan masal metinleri araştırmacı tarafından okunmuş, özetlenmiş ve masal metinlerindeki fonksiyonlar belirlenmiştir.
- Masallar ilk önce fonksiyonlarına göre sembolize edilmiş, bu fonksiyonlara bağlı olarak ortaya çıkan masal kesitleri gösterilmiştir.
- Masallarda var olan fonksiyonlar alt basamaklarına göre incelenmiş, olmayan fonksiyonlar için alt basamaklara bakılmamıştır.
- Masalların tahlilleri yapıldıktan sonra fonksiyon listesi değerlendirilmiş ve masalların Propp fonksiyonlarını karşılama durumuna bakılmıştır.
- Masallar daha sonra başka bir değerlendirici tarafından okunmuş, analiz edilmiş ve Propp fonksiyonları aranmıştır. Araştırmacı ve değerlendircinin çalışmaları karşılaştırılarak aralarındaki geçerlik Miles-Huberman formülü ile değerlendirilmiştir. Uyumsuzluk durumlarında ikinci bir değerlendiricinin görüşü alınmış ve o görüş geçerli sayılmıştır.
- Masallardaki fonksiyonları gösteren şablon inceleme ölçütü olarak kullanılmıştır. Fonksiyonları tespit ederken, Ek 2’de yer alan masal değerlendirme formundaki “Var” veya “Yok” seçeneği, maddede yer alan özelliğin masal metninde bulunma durumuna göre işaretlenmiştir.
- Propp yönteminde yer alan 31 fonksiyonun kaç tanesinin ders kitabındaki masallarda yer aldığı tespit edilmiştir.
- Ders kitaplarında yer alan masallarda bulunmayan Propp fonksiyonları belirtilmiştir.

GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK

Araştırmanın güvenilirliğini arttırmak, masal çözümlerinin doğru ilerlediğinden emin olmak ve çözümleyici ile araştırmacının aynı kişi olması sebebiyle yanlılığı ortadan kaldırabilmek için masallar araştırmacılar dışında bir uzman değerlendiriciye daha okutulmuştur. Araştırmacı ve 1. uzman değerlendirici arasındaki sonuçlar karşılaştırılmış, Miles-Huberman güvenilirlik formülü ile güvenilirlik hesaplanmıştır. Araştırmacı ve 1. uzman değerlendirici arasında görüş birliği sağlanmadığında 2. Bir uzman değerlendiriciye tahliller yaptırılmış ve onun görüşü geçerli sayılmıştır. Değerlendiriciler kendi alanında yetkin, yüksek lisans mezunu, bir sınıf ve bir de edebiyat öğretmeninden oluşmaktadır.

Miles-Huberman formülü: $\Delta = C \div (C + \partial) \times 100$ formülü kullanılarak hesaplanabilir. Formülde, Δ : Güvenirlik katsayısını, C : Üzerinde görüş birliği sağlanan konu/terim sayısını, ∂ : Üzerinde görüş birliği bulunmayan konu/terim sayısını ifade etmektedir” (Baltacı, 2017: 8). Araştırmacı ve 1. uzman değerlendirici arasındaki Miles Huberman güvenilirlik sonuçlarına göre, 3 masalda %100 uyum, 2 masalda %87 ve üzeri uyum, 4 masalda % 85 uyum, 2 masalda ise % 80 uyum olduğu görülmüş ve uyum sağlanmamış olan kısımlar 2. değerlendiricinin görüşüne sunulmuştur.

BULGU ve YORUMLAR

Araştırmada elde edilen bulgular aşağıdaki şekildedir:

1. İlkokul 1. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (TüDK) Yer Alan Masalların Propp Yöntemi Fonksiyonlarını Karşılama Durumu

1.1. Minik Gezegen ve Küçük Astronot (Özel-1 Yayınevi)

Tablo 2

“Minik Gezegen ve Küçük Astronot” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
Minik bir gezegen varmış.	α
Dünyadan bir uzay gemisinin geleceği haberi gelmiş.	ϵ^3
Minik gezegen onu fark edemeyeceklerini düşünüp üzülmüş.	α^6
Beklenen uzay gemisi gelmiş.	B
Astronot minik gezegene gelmiş.	D^7
Astronot gezegene çiçek dikmiş.	F^2
Minik gezegen çiçeği sarmalamış ve astronota el sallamış.	D^2

Tablo 2. de, Özel-1 Yayınevi tarafından yayınlanan “Minik Gezegen ve Küçük Astronot” masalına ait fonksiyonlar aşağıda sıralanmıştır.

1. “Minik bir gezegen varmış.” cümlesinde “ α ” başlangıç durumu tespit edilmiştir.
2. “Dünyadan bir uzay gemisinin geleceği haberi gelmiş” cümlesinde “ ϵ^3 ” yani “üçüncü bir kişi aracılığıyla yapılan sorgulama ya da başka benzer durumlar” fonksiyonu,
3. “Minik gezegen onu fark edemeyeceklerini düşünüp üzülmüş” cümlesinde her iki inceleyen de “ α^6 ” yani “başka biçimlerde ortaya çıkan eksiklik” fonksiyonu,
4. “Beklenen uzay gemisi gelmiş” cümlesinde “B” yani “aracılık, bağlantı anı” fonksiyonu,
5. “Astronot minik gezegene gelmiş” cümlesinde “ D^7 ” yani “başka istekler” fonksiyonu,
6. “Astronot gezegene çiçek dikmiş” cümlesinde “ F^2 ” yani “maddi hediye verilir” fonksiyonu,
7. “Minik gezegen çiçeği sarmalamış ve astronota el sallamış” cümlesinde “ D^2 ” yani “selamlanır ve sorguya çekilir” fonksiyonu gözlemlenmiştir.

“Minik Gezegen ve Küçük Astronot” masalı, H-J ve M-N çiftlerini ihtiva etmeyen iki hareketli ve yedi fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

- I. $\alpha \epsilon^3 \alpha^6$
- II. $B D^7 F^2 D^2$

1.2. Altın, Kılıç ve Kitap (Özel-1 Yayınevi)

Tablo 3

“Altın, Kılıç ve Kitap” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Yaşlı adam hastalanıp yatağa düşmüş	α
2. Üç oğlunu yanına çağırıp nasihat etmiş	γ^2
3. Yaşlı baba ölür	B^2
4. Çocuklar mirası paylaşır	A^5
5. Büyük oğlan altınları harcar.	a^5
6. Ortanca oğlan kılıçla ölür	Θ^2
7. En küçük oğlan kitapları okur ve sevilen bir insan olur.	E^1
8. En küçük oğlan babasının nasihatini yerine getirmiş.	E^3

Tablo 3. te, Özel-1 Yayınevi tarafından yayınlanan “Altın, Kılıç ve Kitap” adlı masalda; “ α ” başlangıç durumuyla başlayıp, “ γ^2 ” “istek ve emir”; “ β^2 ” “ana babanın ölümü”; “ A^5 ” “yağmanın diğer şekilleri”; “ a^5 ” paranın veya hayati nesnelerin eksikliği”; “ Θ^2 ” “kahraman istemeden sihirli vasitanın kurbanı olur”; “ E^1 ” “imtihan başarılı” ve “ E^3 ” “ölmüş kimsenin isteği yerine getirilir” fonksiyonlarının yer aldığı gözlenmiştir.

“Altın, Kılıç ve Kitap” masalı, M-N çiftini ihtiva eden iki hareketli ve sekiz fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

- I. $\alpha \gamma^2 \beta^2$
- II. $A^5 a^5 \Theta^2 E^1 E^3$

2. İlkokul 2. Sınıf TüDK’da Yer Alan Masalların Propp Yöntemi Fonksiyonlarını Karşılama Durumu

2.1. Cimrinin Kedileri (Özel-2 Yayınevi)

Tablo 4

“Cimrinin Kedileri” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Zengin bir adam ve kedileri varmış.	α
2. Anne kedi yavrularına öğütler verirmiş.	γ^2
3. Cimri adam mallarının azalmasının suçunu kedilere yüklemiş.	A^{20}
4. Cimri adam kedileri evden kovmuş.	A^9
5. Cimri adamın bir arkadaşı onu ziyarete gelmiş.	B
6. Arkadaşı mallarını fakirlerle paylaşırsa mallarının artacağını söylemiş.	ϵ^3
7. Cimri adam kedileri affedip eve geri almış.	E^5
8. Adam cimrilikten, kediler sefaletten kurtulmuş.	K^2

Tablo 4. te, Özel-2 Yayınevi tarafından yayınlanan “CİMRİNİN KEDİLERİ” adlı masala ait fonksiyonlar aşağıda sıralanmıştır:

1. “Zengin bir adam ve kedileri varmış.” cümlesinde “ α ” başlangıç durumu şeklinde tespit edilmiştir.
2. “Anne kedi yavrularına öğütler verirmiş” cümlesinde “ γ^2 ” yani “istek ve emir” fonksiyonu,
3. “Cimri adam mallarının azalmasının suçunu kedilere yüklemiş.” cümlesinde “ A^{20} ” yani “iftira” fonksiyonu,
4. “Cimri adam kedileri evden kovmuş” cümlesinde “ A^9 ” yani “kovulma” fonksiyonu,
5. “Cimri adamın bir arkadaşı onu ziyarete gelmiş.” cümlesinde “B” yani “bağlayıcı olay” fonksiyonu,
6. “Arkadaşı mallarını fakirlerle paylaşırsa mallarının artacağını söylemiş.” cümlesinde “ ϵ^3 ” yani “başka şahıslar vasıtasıyla soruşturma” fonksiyonu,
7. “Cimri adam kedileri affedip eve geri almış” cümlesine “ E^5 ” yani “zavallıya merhamet edilir” fonksiyonu,
8. “Adam cimrilikten, kediler sefaletten kurtulmuş” cümlesinde “ K^2 ” yani “birkaç yardımcı ile beraber birden kazanma” fonksiyonu gözlenmiştir.

“Cimrinin Kedileri” masalı H-J ve M-N çiftlerini ihtiva etmeyen iki hareketli ve sekiz fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

- I. $\alpha \gamma^2 A^{20} A^9$
- II. $B \epsilon^3 E^5 K^2$

2.2.Çiftçiyle Oğulları (Özel-2 Yayınevi)

Tablo 5

“Çiftçiyle Oğulları” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Zengin ve yaşlı bir adam varmış.	α
2. Öleceğini anlamış ve çocuklarına öğüt vermiş.	γ^2
3. Kendisi öldükten sonra atalarından kalan toprakları satmamalarını istemiş.	D^3
4. Harmanı kaldırınca tarlayı bellemelerini ve gömüyü aramalarını istemiş.	F^9
5. Yaşlı adam ölmüş.	B^2
6. Babaları ölünce oğullar sözünü tutup tarlayı kazıp ekmişler.	E^3
7. Tarlayı ekip kazdıkça yılsonunda çok fazla ürün almışlar.	F^6
8. Babalarının öğüdü ile asıl gömünün çalışmak olduğunu anlamışlar.	w^3

Tablo 5. te, Özel-2 Yayınevi tarafından yayınlanan “Çiftçiyle Oğulları” adlı masal metnine ait fonksiyonlar aşağıda sıralanmıştır:

1. “Zengin ve yaşlı bir adam varmış.” başlangıç cümlesinde “ α ” başlangıç durumu tespit edilmiştir.
2. “Öleceğini anlamış ve çocuklarına öğüt vermiş.” cümlesi “ γ^2 ” yani “istek ve emir” fonksiyonu,
3. “Kendisi öldükten sonra atalarından kalan toprakları satmamalarını istemiş” cümlesinde “ D^3 ” yani “ölümünden sonra yapılacak bir hizmet istenir” fonksiyonu,
4. “Harmanı kaldırınca tarlayı bellemelerini ve gömüyü aramalarını istemiş” cümlesinde “ f^9 ” yani “Vasita ihtiyaç duyulduğu zaman kendi usulünce ortaya çıkacağını belirtir.” fonksiyonu,
5. “Yaşlı adam ölmüş” cümlesinde “ β^2 ” yani “Ana babanın ölümü” fonksiyonu,
6. “Babaları ölünce oğullar sözünü tutup tarlayı kazıp ekmişler” cümlesinde “ E^3 ” yani “Ölmüş kimsenin isteği yerine getirilir” fonksiyonu,
7. “Tarlayı ekip kazdıkça yılsonunda çok fazla ürün almışlar” cümlesinde “ F^6 ” yani “Vasita bulunur” fonksiyonu,
8. “Babalarının öğüdü ile asıl gömünün çalışmak olduğunu anlamışlar” cümlesinde “ w^3 ” yani “Maddi mükafat veya kazanılan diğer şeyler” fonksiyonu gözlenmiştir.

“Çiftçiyle Oğulları” masalı M-N çiftlerini ihtiva eden iki hareketli ve sekiz fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

- I. $\alpha \gamma^2 D^3 F^9 \beta^2$
- II. $E^3 F^6 w^3$

2.3. Dağınık Karga (Özel-2 Yayınevi)

Tablo 6

“Dağınık Karga” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Dağınık bir karga varmış.	α
2. Gakguk ailesinden ayrı yaşamak istediğini söylemiş.	β^3
3. Gakguk ormanın diğer ucunda bir ev kurmuş ve onu da berbat etmiş.	\hat{i}
4. Bir gün yuvasına ziyaretçileri gelmiş.	ϵ^3
5. Gelen konuklar pisliği görüp kızarak evden gitmişler.	α^6
6. Gakguk pislikten hasta olmuş.	A^6
7. Gakguk hatasını ve annesinin haklı olduğunu anlar, iyileşip mutlu yaşar.	E^7

Tablo 6. da, Özel-2 Yayınevi tarafından yayınlanan “Dağınık Karga” adlı masala ait fonksiyonlar aşağıda sıralanmıştır.

1. “Dağınık bir karga varmış” cümlesinde “ α ” başlangıç durumu tespit edilmiştir.
2. “Gakguk ailesinden ayrı yaşamak istediğini söylemiş” cümlesinde “ β^3 ” yani “Çocukların, gençlerin ayrılığı (uzaklaşması)” fonksiyonu,
3. “Gakguk ormanın diğer ucunda bir ev kurmuş ve onu da berbat etmiş” cümlesinde “ i ” yani “Ayrılık, kahramanın evden gidişi” fonksiyonu,
4. “Bir gün yuvasına ziyaretçileri gelmiş” cümlesinde “ ϵ^3 ” yani “Başka şahıslar vasıtasıyla soruşturma” fonksiyonu,
5. “Gelen konuklar pisliği görüp kızarak evden gitmişler” cümlesinde “ α^6 ” yani “Başka biçimde ortaya çıkan eksikler” fonksiyonu,
6. “Gakguk pislikten hasta olmuş” cümlesinde “ A^6 ” yani “Sakatlama” fonksiyonu,
7. “Gakguk hatasını ve annesinin haklı olduğunu anlar, iyileşip mutlu yaşar” cümlesinde “ E^7 ” yani “Diğer hizmetler yapılır, bir istek yerine getirilir, dini fiiller” fonksiyonu gözlenmiştir.

“Dağınık Karga” masalı H-J ve M-N çiftlerini ihtiva etmeyen tek hareketli ve yedi fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

$$I. \quad \alpha \beta^3 \hat{i} \epsilon^3 \alpha^6 A^6 E^7$$

3. İlkokul 3. Sınıf TüDK’da Yer Alan Masalların Propp Yöntemi Fonksiyonlarını Karşılama Durumu

3.1. Şıpsıp İle Tıptıp (Özel-3Yayınevi)

Tablo 7

“Şıpsıp İle Tıptıp” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Şıpsıp ve Tıptıp adında iki su damlacığı varmış.	α
2. Uzakları merak edip evden ayrılmışlar.	β^3
3. Yolda bir sürü engeli aşmışlar ama Emine Hanım’a yakalanmışlar.	D^8
4. Tencereden buharlaşarak bulutlara konmuşlar.	G^1
5. Bulutlara gelince yok olmaktan kurtulmuşlar.	E^8
6. Şıpsıp yağmur olup Mavi Göl’e düşer	R^8
7. Tıptıp kar olup dağlara uçar.	T^1
8. Tıptıp eriyip su olur ve Mavi Göl’e, Şıpsıp’ın yanına gelir ve hiç ayrılmazlar.	E^9

Tablo 7. de, Özel-3 Yayınevi tarafından yayınlanan “Şıpsıp İle Tıptıp” adlı masala ait fonksiyonlar aşağıda sıralanmıştır:

1. “Şıpsıp İle Tıptıp” adında iki su damlacığı varmış.” cümlesinde “ α ” başlangıç durumu tespit edilmiştir. Devam eden diğer cümlelerde; “ β^3 ” yani “Uzakları merak edip evden ayrılmışlar”; “ D^8 ” yani “Yolda bir sürü engeli aşmışlar ama Emine Hanım’a yakalanmışlar.”; “ G_1 ” yani “Tencereden buharlaşarak bulutlara konmuşlar.”; “ E^8 ” yani “Bulutlara gelince yok olmaktan kurtulmuşlar.”; “ R^8 ” yani “Şıpsıp yağmur olup Mavi Göl’e düşer”; “ T_1 ” yani “Tıptıp kar olup dağlara uçar.”; “ E^9 ” yani “Tıptıp eriyip su olur ve Mavi Göl’e, Şıpsıp’ın yanına gelir ve hiç ayrılmazlar.” fonksiyonları gözlenmiştir.

“Şıpsıp ile Tıptıp” masalı, M-N çiftini ihtiva eden üç hareketli ve sekiz fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı

kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

- I. $\alpha \beta^3 D^8 G^1$
- II. $E^8 R^s$
- III. $T^1 E^9$

3.2. Kral ve Tohum (MEB Yayinevi)

Tablo 8

“Kral ve Tohum” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Çocuğu olmayan yaşlı bir kral varmış.	α
2. Kral kendisinden sonra başa geçecek dürüst birisini seçmek istemiş.	ξ^3
3. En güzel çiçeği yetiştireni varisi yapacağını açıklamış.	D^1
4. Jack ne yaptıysa tohum büyümemiş.	α^2
5. Süre bitmiş, Jack hariç herkes çiçeğiyle gelmiş.	α
6. Jack, tohumu büyütmediğini söyleyince kral onu varisi yaptığını açıklamış.	J^2
7. Kral diğerlerinin yalan söylediğini, sadece Jack’ın doğru söylediğini ve bu nedenle Jack’ı varisi yaptığını açıklamış	E^x

Tablo 8. de, MEB Yayinevi tarafından yayınlanan “Kral ve Tohum” adlı masal metnine ait fonksiyonlar aşağıda sıralanmıştır:

1. “Çocuğu olmayan yaşlı bir kral varmış” cümlesinde “ α ” başlangıç durumu tespit edilmiştir.
2. “Kral kendisinden sonra başa geçecek dürüst birisini seçmek istemiş” cümlesinde “ ξ^3 ” yani “Diğer vasıtalarla bilgi edinirler” fonksiyonu,
3. “En güzel çiçeği yetiştireni varisi yapacağını açıklamış” cümlesinde “ D^1 ” yani “Kahraman denenir” fonksiyonu,
4. “Jack ne yaptıysa tohum büyümemiş” cümlesinde “ α^2 ” yani “Yardımcı ve sihirli vasitanın eksikliği” fonksiyonu,
5. “Süre bitmiş, Jack hariç herkes çiçeğiyle gelmiş” cümlesinde “ α ” yani “Eksiklik, kifayetsizlik” fonksiyonu,
6. “Jack, tohumu büyütmediğini söyleyince kral onu varisi yaptığını açıklamış” cümlesinde “ J^2 ” yani “Yarısmada zafer kazanılır ya da üstünlük elde edilir” fonksiyonu,
7. “Kral diğerlerinin yalan söylediğini, sadece Jack’ın doğru söylediğini ve bu nedenle Jack’ı varisi yaptığını açıklamış” cümlesinde “ E^x ” yani “Sahte kahramanın teşhir edilişi” fonksiyonu gözlenmiştir. “Kral ve Tohum” masalı M-N çiftlerini ihtiva eden iki hareketli ve yedi fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

- I. $\alpha \xi^3 D^1 \alpha^2$
- II. $\alpha J^2 E^x$

3.3. Gezmeyi Seven Ağaç (MEB Yayinevi)

Tablo 9

“Gezmeyi Seven Ağaç” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Bir ağaç varmış.	α
2. Koşup gezmek istiyormuş ama kökleriyle toprağa bağlı olduğu için yapamıyormuş.	α^6
3. Rüzgar ağaca yardım edeceğini söylemiş.	F^9
4. Rüzgar ağacın yapraklarını farklı yerlere uçurarak ağacın isteğini yerine getirmiş.	δ^2

Tablo 9. da, MEB Yayinevi tarafından yayınlanan “Gezmeyi Seven Ağaç” adlı masala ait fonksiyonlar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

1. “Bir ağaç varmış.” cümlesinde “ α ” başlangıç durumu tespit edilmiştir. Devam eden diğer cümlelerde; “ α^6 ” yani “Başka biçimde ortaya çıkan eksiklik”; “ F^9 ” yani “Vasıta hizmet teklif eder, kendisini bir kimsenin hizmetine adar”; “ δ^2 ” yani “İstek ve emir yerine getirilir” fonksiyonları gözlenmiştir.

“Gezmeyi Seven Ağaç” masalı, M-N çiftini ihtiva eden tek hareketli ve dört fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

I. $\alpha \alpha^6 F^9 \delta^2$

4. İlkokul 4. Sınıf TüDK’da Yer Alan Masalların Propp Yöntemi Fonksiyonlarını Karşılama Durumu

4.1 Küçük Fare İle Aslan (Özel-1 Yayinevi)

Tablo 10

“Küçük Fare İle Aslan” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Küçük fare ağzında peynirle bir tepeye çıkmış.	α
2. Tepenin aslan olduğunu anlamış.	η^1
3. Aslan fareyi yemek istemiş.	Pr^5
4. Aslan fareyi yiyecekken fare yalvarmış.	A^{17}
5. Kendisini yemezse ona yardım edeceğini söylemiş.	D^4
6. Aslan fareyi serbest bırakmış.	D^5
7. Aslan tuzağa düşmüş.	A^{15}
8. Fare ağları kemirmiş.	K^2
9. Aslan özgür olmuş.	K^{10}
10. Fare kendisine daha önce iyilik yapan aslanı kurtarmış.	K^4

Tablo 10. da, Özel-1 Yayinevi tarafından yayınlanan “Küçük Fare İle Aslan” adlı masala ait fonksiyonlar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

1. “Küçük fare ağzında peynirle bir tepeye çıkmış.” cümlesinde “ α ” başlangıç durumu tespit edilmiştir.

2. “Tepenin aslan olduğunu anlamış” cümlesinde “ η^1 ” yani “Saldırganın kurbanı aldatma girişimleri” fonksiyonu,

3. “Aslan fareyi yemek istemiş” cümlesinde “ Pr^5 ” yani “Kahramanı yeme teşebbüsü” fonksiyonu,

4. “Aslan fareyi yiyecekken fare yalvarmış” cümlesinde “ A^{17} ” yani “Yamyamlık ya da yamyamlıkla korkutma” fonksiyonu,

5. “Kendisini yemezse ona yardım edeceğini söylemiş” cümlesinde “ D^4 ” yani “Tutuklunun serbest kalması için ricası” fonksiyonu,

6. “Aslan fareyi serbest bırakmış” cümlesinde “ D^5 ” yani “Merhamet dilenilir” fonksiyonu,

7. “Aslan tuzağa düşmüş” cümlesinde “ A^{15} ” yani “Hapsetme, alıkoyma” fonksiyonu,

8. “Fare ağları kemirmiş” cümlesinde “ K^2 ” yani “Birkaç yardımcı ile birden kazanma” fonksiyonu,

9. “Aslan özgür olmuş” cümlesinde “ K^{10} ” yani “Tutukluluktan kurtulma” fonksiyonu,

10. “Fare kendisine daha önce iyilik yapan aslanı kurtarmış” cümlesinde “ K^4 ” yani “Talihsizlik daha önce yapılan hareketlerin neticesinde ortadan kalkar” fonksiyonu gözlenmiştir.

“Küçük Fare İle Aslan” masalı H-J çiftlerini ihtiva eden iki hareketli ve on fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

- I. $\alpha \eta^1 \text{Pr}^5 \text{A}^{17} \text{D}^4 \text{D}^5$
 II. $\text{A}^{15} \text{K}^2 \text{K}^{10} \text{K}^4$

4.2. Çılgın Böcekler Korosu (Özel-1 Yayınevi)

Tablo 11

“Çılgın Böcekler Korosu” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Ormanda yaşayan sinekler şehri gezip gelmiş.	α
2. Düğün törenini anlatıp kendilerinin de yapabileceklerini söylemişler.	γ^2
3. Düğün şarkılarını çalmak için koro kurmuşlar.	E^6
4. Koronun sesine tüm orman isyan etmiş.	C
5. Fil koroyu erken susması için uyarılmış.	γ^2
6. Koro söz tutmamış.	δ^1
7. Fil tüm koroyu toplayıp uzaklara fırlatmış.	D^8

Tablo 11. de, Özel-1 Yayınevi tarafından yayınlanan “Çılgın Böcekler Korosu” adlı masala ait fonksiyonlar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

1. “Ormanda yaşayan sinekler şehri gezip gelmiş” cümlesinde “ α ” başlangıç durumu tespit edilmiştir.
2. “Düğün törenini anlatıp kendilerinin de yapabileceklerini söylemişler” cümlesinde “ γ^2 ” yani “İstek veya emir” fonksiyonu,
3. “Düğün şarkılarını çalmak için koro kurmuşlar” cümlesinde “ E^6 ” yani “Tartışanlar ayrılır” fonksiyonu,
4. “Koronun sesine tüm orman isyan etmiş” cümlesinde “C” yani “Tepki göstermeye karar verilir” fonksiyonu,
5. “Fil koroyu erken susması için uyarılmış” cümlesinde “ γ^2 ” yani “İstek ve emir” fonksiyonu,
6. “Koro söz tutmamış” cümlesinde “ δ^1 ” yani “Yasağın çiğnenmesi” fonksiyonu,
7. “Fil tüm koroyu toplayıp uzaklara fırlatmış” cümlesinde “ D^8 ” yani “Yok etme teşebbüsü” fonksiyonu gözlenmiştir.

“Çılgın Böcekler Korosu” masalı H-J ve M-N çiftlerini ihtiva etmeyen iki hareketli ve yedi fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

Bu masalın şeması:

- I. $\alpha \gamma^2 E^6 C$
 II. $\gamma^2 \delta^1 D^8$

4.3. Eskiciyle Para Babası (Özel-1 Yayınevi)

Tablo 12

“Eskiciyle Para Babası” Masalına Ait Propp Fonksiyonları

	Fonksiyon
1. Yoksul bir eskici ve zengin bir adam varmış.	α
2. Yoksul adam çok neşeliymiş ve zengin adam bunu merak etmiş.	ξ^1
3. Zengin adam, eskiciye yüz altın vermiş.	η^1
4. Eskici altınları almış.	θ^1
5. Eskici altınlar çalınır diye korkmaya başlamış.	θ^2
6. Eskici zengin adama altınları geri verip, neşesini geri istemiş.	C

Tablo 12. de, Özel-1 Yayınevi tarafından yayınlanan “Eskiciyle Para Babası” adlı masala ait fonksiyonlar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

1. “Yoksul bir eskici ve zengin bir adam varmış” cümlesinde “ α ” başlangıç durumu tespit edilmiştir.

2. “Yoksul adam çok neşeliymiş ve zengin adam bunu merak etmiş” cümlesinde “ξ¹” yani “Hain kahraman hakkında bilgi edinir” fonksiyonuyla,
 3. “Zengin adam, eskiciye yüz altın vermiş” cümlesinde “η¹” yani “Hain aldatarak razı eder” fonksiyonu,
 4. “Eskici altınları almış” cümlesinde “θ¹” yani “Kahraman hainin teklifini kabul eder (aldanır)” fonksiyonu,
 5. “Eskici altınlar çalınır diye korkmaya başlamış” cümlesinde “θ²” yani “Kahraman istemeden sihirli vasıtanın kurbanı olur” fonksiyonu,
 6. “Eskici zengin adama altınları geri verip, neşesini geri istemiş” cümlesinde “C” yani “Tepki göstermeye karar verilir” fonksiyonu gözlenmiştir.
- “Eskiciyle Para Babası” masalı H-J ve M-N çiftlerini ihtiva etmeyen iki hareketli ve altı fonksiyonlu bir masaldır. Masalda Propp fonksiyonlarına rastlanmış ancak kısaltma bir masal olmasıyla fonksiyon sayısı sınırlı kalmıştır. Bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini bozmadığı gözlenmiştir. Masala ait şema şu şekilde tespit edilmiştir:

Bu masalın şeması:

- I. $\alpha \xi^1 \eta^1 \theta^1$
- II. $\theta^2 C$

İlkokul 1-4. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Masalarda Kullanılan Fonksiyonların Sıklığına Yönelik Bulgular

Türkçe ders kitaplarında yer alan masalların Propp fonksiyonlarını karşılama durumuna bakılan bu çalışmada, masalların analizleri yapılmış ve fonksiyonların varlığı veya yokluğu tespit edilmiştir. Masalların kısaltma olması nedeniyle fonksiyon sayılarının, masalların kısaltılmamış haline göre daha az çıktığı ancak bu durumun masalların düzenini de bozmadığı gözlenmiştir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Yapılan bu araştırmada, Türkçe ders kitaplarında yer alan masallar Propp yöntemine göre incelenmiş, masalların Propp'un işlevlerinin çoğunu karşıladığı görülmüştür. Araştırmada elde edilen bulgulara göre aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. Sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan masallara ait bulguların incelenmesi sonucunda, her iki masalın da iki fonksiyonlu olduğu, masalların her ikisinin de başlangıç durumu ihtiva ettiği, hazırlayıcı olan bu kısımdan sonra bir kötülük olduğu ve kahramanların zor durumda sınıp maddi ödüle veya mutluluğa ulaştığı tespit edilmiştir. Propp yöntemiyle Halep masallarını inceleyen Youssef'in (2014) çalışmasında, “Hisse” masalı başlangıç durumunun ardından zor bir durum ile kahramanın sınıpması ve mücadeleyi kazanması, 1. sınıf masallarında da olayların başlangıç durumu ile başlaması ve kahramanın zor bir durumla sınıpması bakımından benzerlik göstermektedir. Bu çalışmalardan çıkan sonuçlar, Propp'un (2020), masalar hakkındaki, bir kötülük veya zor bir durumu takip eden işlevler sonrasında başarıya ulaşılır görüşünü karşılamaktadır.

2. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki masallardan “Cimrinin Kedileri” ve “Çiftçiyle Oğulları” masallarının iki hareketli, “Dağınık Karga” masalının tek hareketli olduğu tespit edilmiştir. Başlangıç durumlarından sonra bir öğüt veya hayallerinin peşinden gitme neticesinde gerçekleşen olaylar, bunlara bağlı gerçekleşen güç durumlar ve bu durumlardan çıkarılan derslerle masalların tamamlandığı görülmektedir. İlk iki masalda olaylar birbiri ardına sıralanmış, masalda yer alan eksiklik başka bir olayın başlamasına sebep olmuştur. Üçüncü masalda ise tek bir olaya bağlı gerçekleşen olaylar anlatılmıştır. Günay'ın (1975), Propp yöntemine sonradan eklediği fonksiyonlardan biri olan, “A²⁰” yani “iftira” fonksiyonu, “Cimrinin Kedileri” isimli masalda da karşımıza çıkmıştır. Bu fonksiyona Tunçbilek (2017), Şereflikoçhisar masallarını incelediği

çalışmasında rastlamış ve masal formüllerinde göstermiştir. Masalların kısaltma olması nedeniyle fonksiyonlar birbirini izlemiş ancak eksik kalan fonksiyonlar şablonun çıkarılmasında zorluk yaratmıştır. Bu duruma benzer bir örneğe, Sebzecioğlu (2004) “Altın Tas” masalını Propp yöntemiyle incelediği çalışmasında karşılaşmış; fonksiyonlar Propp’un belirttiği sırada çıksa da şablona oturtmakta sıkıntı yaşanıldığını belirtmiştir. Bu bakımdan, Propp’un bahsettiği, her fonksiyonun birbirini takip ettiği ve masalda yer almayan fonksiyonların masalın işleyişini bozmadığı görüşü bu masalarda karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Günay’ın (1975), Propp’un fonksiyonlarına ek olarak, incelediği masallara bazı yeni fonksiyonlar eklemesi, Propp fonksiyonunun tüm masalları tam karşılamadığını savunan araştırmacıları destekler niteliktedir.

3. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki masallara ait bulgulara göre; üç masalın, kahramanlarının değiştiği ancak işlevlerin değişmediği görülmektedir. Masalların üçü de başlangıç durumuyla başlamakta, güç işe ulaşmak için kahramanların çabaları yer almaktadır. “Şıpsıp ile Tıptıp” masalı diğer masalardan farklı olarak üç hareketli bir masal olup, hareketin bir tanesinde yer alan olaylar diğerinin başlamasına sebep olmuştur. Bu masal 3. sınıf seviyesinde sunulmuş, Türkçe ve diğer dersler arasında disiplinler arası bağlantı kuran günümüz masallarındandır. Çocuk edebiyatının ve masalların altın çağını yaşadığı bu dönemde, yeni ve bir değere ait yazılan kurgu masalların, ders kitaplarında yer aldığı görülmekte, bu farklılaşmadan ötürü de yeni düzmece kahramanların, yaratılmış yeni olay peşinde koşması, Propp fonksiyonlarının masallar içinde bulunmasının zorlaştığını göstermektedir.

“Kral ve Tohum” masalında kahramana özel bir işaret verilmekte, bu özel nesne ile kahraman denenmektedir. Zariç’in (2013), Propp yöntemiyle incelediği Yaşar Kemal’e ait “Ağrı Dağı Efsanesi” romanında da kahramanın sihirli nesne verilerek denendiği karşımıza çıkmaktadır. Her iki masalda da kahraman sihirli nesne ile bir görevi yerine getirmekte, sonucunda kral veya şeyh tarafından ödüllendirilmektedirler. Buradan yola çıkarak masallardaki kahramanın; Propp’un (2020), bir kötülükle mücadele edildiği ve kahramanın bunu yaparken belli başlı araçları kullanabileceği fonksiyonunun, çocuklara da yetişkinlere de hitap ederken değişmediğini karşımıza çıkarmakta ve kahramanın işlevlerinin değişmediğini göstermektedir.

“Gezmeyi Seven Ağaç” masalında yer alan ağaç gezmeyi ve yeni şeyler keşfetmeyi sevmekte ancak (engeli) kökleri ile toprağa bağlı oluşuyla bu mümkün olmamaktadır. Kahramanın bu problemin engelli öğrencilerin durumuna benzetilmekte, engelleri nedeniyle arzu ettikleri şeylere kavuşmakta sıkıntı yaşayan öğrencilere örnek niteliğindedir. Buna benzer bir çalışma, Kınay’ın (2014), “Kayıp Balık Nemo” filmini Propp yöntemiyle analizinde karşımıza çıkmakta; engelli olan kahraman Nemo zorlukları aşarak başarıya ulaşmaktadır. “Gezmeyi Seven Ağaç” masalında da yardımcı bir kahramanın desteği ile ağacımız yaprakları ile hayallerine kavuşmuştur. Engellilere karşı nasıl davranılması gerektiği kahramanlar yardımıyla anlatan bu iki çalışma benzerlik göstermektedir. Propp (2020), kahramanın direk yapamadığı hareketler için yardımcı karakterlerin devreye girdiğini ve olayların onlar üzerinden ilerlediğini, bunu yapan kişinin de yardımcı sıfatıyla “Kahramanın uzamda yer değiştirmesi, G; kötülüğün ya da eksikliğin giderilmesi, K; izlenme sırasında yardım, Rs; güç işleri yerine getirme, N ve kahramanın biçim değiştirmesi, T” fonksiyonları ile masalarda karşımıza çıktığını belirtmektedir. İncelenen masalların bu bakımdan benzerlikleri gözlenmektedir.

4. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki masallara ait bulgulara göre; “Küçük Fare ile Aslan” masalında diğer masalardan farklı olarak kahramanlar arası yamyamlık tehdidi yer almaktadır. Buna benzer bir fonksiyona, Yaman’ın (2014), Propp yöntemiyle incelediği “Yumukoğlan” masalında denk gelmiş, masaldaki üç kardeşi yaşlı kadının kandırıp yemeye çalışması gözlenmiştir. Bu iki masal bu yönden birbirlerine benzemekte, kahramanların bu tehditten kurtulması ile de sonuç olarak örtüşmektedir. Ders kitaplarında yer alan masallardaki yamyamlık tehdidinin daha çok hayvanlar arasında olduğu, yetişkinlere hitap eden masalarda ise kötü karakterin düşmanını yemeye çalışması karşımıza çıkmaktadır. Propp kötülük (A) fonksiyonunda tek bir yamyamlıktan bahsetmemiş, hem hayvanların tehdidinden hem de insanların birbirine yaptığı yamyamlık saldırısından bahsetmiş ve

her birine ayrı alt fonksiyon simgeleri vermiştir. Çalışmadaki masallar ile araştırılan masalların bu anlamda, ana fonksiyon (kötülük) altında, alt fonksiyonları karşılayarak, farklı masallarda farklı alt fonksiyonların yer alabileceğini ortaya çıkarmışlardır.

“Çılgın Böcekler Korosu” masalında kahramanlar yine hayvanlardan seçilmiş ve kurallara uymamanın sonuçlarına verilen toplumsal tepkilere değinilmiştir. Aslında bu masal söz dinlemeyen kahramanlar için bir ibretlik olaydır. Buna benzer bir ibretlik olay da Türker’in (2013), biçimbilimsel olarak incelediği, Orhan Pamuk’un “Yeni Hayat” romanındaki kahraman Osman’ın başından geçmekte; olayların akıbeti biraz da okura bırakılmaktadır. Bu noktada öğrencilere, söz dinlemeyen hayvanlara ne yapılması gerektiği sorulup fikirlerinin alınması da bu ibretlik masalın akıbetine yön verebilecek değerdedir. Ders kitaplarında öğrencilere masalların sonunda neler olabileceğinin tahmin çalışması yapılırken bir bakıma kahramanın akıbeti öğrenciye bırakılmaktadır. Benzerlik gösteren bu iki çalışmada da okurun hangi yaşta olursa olsun kendisini masalın içinde hissedip, sonunu yazması beklenmektedir. Yaratıcı yazarlık çalışmalarında, kahraman ve olaylar örgüsü verilip sonucun yazılması öğrenciden istenirken, Propp’un fonksiyonlarının bu çalışmalarda etkili bir materyal olabileceği ortaya çıkmaktadır.

“Eskici ve Para Babası” masalı, maddi kazancın hayattaki en önemli değer olmadığını anlatmaktadır. Fakir ama mutlu kahramanımız, zengin ama mutsuz adam tarafından aldatılır ve neşesi elinden gider. Hafızoğlu’nun (2005) incelediği Azerbaycan masallarından “İnciler Saçır, Güller Açır” masalında da, kahramanın inciler ve güllere sahip olup aldatıldığı, ancak asıl değerli olanın sevgi ve mutluluk olduğu görülmekte ve “Eskici ile Para Babası” masalıyla bu bakımdan birbirleriyle örtüşmektedirler. Propp, masalların bir kötülük veya eksiklikle başladığını belirtmektedir (2020). Bu masalların kötülük ile değil eksiklik üzerine yazılması ve eksikliği duyulan şeylere göre hareketlerin gerçekleşmesi, Propp’un masal hareketliliğinin farklı masallardaki çeşitliliğini göstermektedir.

Araştırmada yer alan masal metinleri maddeler halinde özetlenmiş, her maddenin fonksiyon karşılığı yazılmış ve masalların formülü çıkarılmıştır. Günay (1975), tarafından yapılan çalışmada Elâzığ yöresine ait masallar derlenip özetlenmiş, fonksiyonlar çıkarılarak masalların formülleri gösterilmiştir. Her iki çalışmada da masalların formülleri aranmış, masalların Propp yöntemine göre formüle edilebileceği görülmüştür.

Türkçe ders kitabında yer alan masallarda kullanılan fonksiyonların sıklığına yönelik bulgulara bakıldığında, her masalın başlangıç durumu ile başladığı ve hazırlayıcı kısmın yer aldığı gözlenmektedir. Masallar bir eksiklik veya bir kötü olay üzerine başlamış ve ara işlevlerden geçerek çözüme ulaşmıştır. Masallardaki kahramanların yaşı, cinsiyeti, dış görüntüsü, evli veya bekâr oluşu değişse bile işlevsel olarak aynı hareketleri yaptıkları gözlenmiştir. Masallara ait fonksiyon sayılarına bakıldığında en az 4 fonksiyon, en fazla 10 fonksiyon karşımıza çıkmaktadır. Fonksiyonların sıklığı öğrencilerin yaş seviyesine göre az veya çok olarak değişmemekte, her seviyede az veya çok fonksiyon yer almaktadır. Masalların uzun veya kısa olması da fonksiyon sayısını değiştirmemektedir. Yani kısa bir masalın fonksiyon sayısı az, uzun masalın fonksiyon sayısı fazla değildir. Araştırmada Günay’ın (1975), Propp yöntemine eklediği bazı fonksiyonları da tespit ettik. “A²⁰: İftira” sembolü ile gösterilen fonksiyon, bu masalarda karşımıza çıkmıştır.

Türkçe ders kitabında yer alan masallarda Propp fonksiyonlarına göre kullanılmayan fonksiyonların durumuna yönelik bulgulara bakıldığında, “H” yani “Çatışma”; “I” yani “Özel bir işaretin bulunması”; “↓” yani “Kahramanın geri dönmesi”; “Pı” yani “Kahramanın izlenmesi”; “O” yani “Tanınmadan, kimliğini gizleyerek varış”; “L” yani “Sahte kahramanın iddiaları”; “M” yani “Güç iş”; “N” yani “Güç işi yerine getirme”; “Q” yani “Kahramanın tanınması”; “U” yani “Sahte kahramanın, hainin cezalandırılması” fonksiyon ve alt fonksiyonların yer almadığı tespit edilmiştir. Bu fonksiyonların masallarda yer almayışı Propp’un (2020), her fonksiyonun her masalda yer almayabileceği ancak bunun masalın düzenini bozmayacağı görüşünü desteklediğini göstermektedir.

Araştırmada ders kitaplarında yer alan masalların kısaltama metinler olduğu tespit edilmiş, bu eksiklik anlamda bozulmaya sebep olmamış, bazı fonksiyonların olmayışının masalın düzenini

bozmadığını ortaya çıkarmıştır. Propp (2020), 31 fonksiyonun tamamına her masalda rastlanmadığını belirtmekte ve incelenen masallar bu görüşü destekler niteliktedir. Çıblak (2005) yaptığı araştırmada, Propp fonksiyonlarının 31'inin de yer almadığını fakat fonksiyonların belli bir düzen dâhilinde sıralandığını belirtmektedir. Fonksiyonlar aynı olmasa da fonksiyonların belli bir düzende sıralanması ile bu çalışmalar benzerlik göstermektedir.

Özetle ders kitaplarında yer alan masalların Propp fonksiyonlarını karşıladığı, masalların Propp'un masal çözümleme yöntemine uygun olduğu görülmektedir. Masalların kısaltılmış şekillerinin ders kitaplarında yer alması, fonksiyonların bazılarının eksikliğine sebep olmasına rağmen fonksiyonların düzenin bozulmadığı sonucunu ortaya çıkarmıştır.

ÖNERİLER

Bu sonuçlardan hareketle, aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- Öğretmenlerin Propp yöntemi hakkında yeterli bilgiye sahip olması, yöntemi araştırıp fonksiyonlara ve sıralamaya hâkim olmaları, çalışmalarında kolaylık sağlayacaktır.
- Yöntemde kullanılacak fonksiyonlar, Web2.0 araçlarına entegre edilip kullanılabilir. Bu nedenle öğretmenlerin teknolojik/dijital yeterliliklerini geliştirmeleri yararlı olacaktır.
- Öğrencilerin kendi masallarını verilen sembollere göre yazmaları, metin oluşturmaları ve yaratıcı yazarlık çalışmaları da sağlanabilir. Ders kitaplarının sonuna semboller bölümü eklenerek, öğrencilerin bu sembollere ve anlamlarına kolayca ulaşmaları sağlanabilir.
- Ders kitaplarında yer alan metin çalışmalarına, fonksiyonları arayacakları bulmacalar, kodlama, kelimelerin uygun yerlere yazılacağı çalışmalar; dinleme metinlerinde boşluk doldurma, anahtar kavramlardan fonksiyon sembolünün anlamını çıkarma gibi çalışmalar hazırlanabilir.
- Ders kitaplarındaki masalların tam metinlerine internetten kolay ulaşılabilecek bir sistem oluşturulabilir.
- Sınıf öğretmeni adaylarına Propp yöntemi konusunda seçmeli bir ders kapsamında eğitim verilebilir.
- Sınıf öğretmenlerine Propp yöntemi konusunda hizmet içi eğitim verilebilir.
- Propp yöntemi, Türk masallarına uygulanarak geleneksel Türk masallarının yapısı belirlenebilir.
- Bu çalışmada sadece ilköğretim 1-4. sınıf Türkçe ders kitabındaki bazı masallar Propp yöntemine göre incelenmiştir. Diğer kademelerde kullanılan ders kitaplarındaki masal metinleri de bu yöntemle incelenebilir.
- Masal yazma çalışmalarında ölçme ve değerlendirmede amaçlı olarak Propp yönteminden yararlanılabilir.
- Bu araştırmada kullanılan yöntem, masalların sayısı, araştırma materyalinin sayısının değiştirilmesi ile konuyu çeşitli açılardan ele alan farklı araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

[1]. Aksan, D. (1977). *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim I*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

[2]. Arı, G. (2014). Türkçe Ders Kitaplarında Fiziksel ve Biçimsel Görünüm. H. Ülper (Ed.). *Türkçe Ders Kitabı Çözümlemeleri*. Ankara: Pegem Akademi. 39-55.

- [3]. Can, T. D. (2012). *Çocuk Edebiyatı Üzerine Bir Araştırma: Tanımlar, Türler ve Teoriler*. (Doktora tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- [4]. Boratav, P. N. (1959). *Zaman Zaman İçinde*. İstanbul: Remzi Kitabevi
- [5]. Çıblak, N. (2005). V. Propp'un Masal Çözümleme Metodu. *Türk Dili*, 638, 127-140.
- [6]. Erdal, K. (2009). Çocuk Edebiyatı Türlerinin Kullanımı Açısından Orhan Veli Kanık'ın Eserlerine Bir Bakış. *Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 4(1), 1135-1154.
- [7]. Güleç, H. ve Geçgel, H. (2012). *Çocuk Edebiyatı Okul Öncesinde Edebiyat ve Kitap*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- [8]. Günay, U. (1975). *Elâzığ Masalları*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları .
- [9]. Güneş, F. (2017). *Türkçe Öğretimi Yaklaşımlar ve Modeller*. Ankara. Pegem Akademi.
- [10]. Karatay, H. (2016). Çocuk edebiyatı metinlerinde bulunması gereken özellikler. T. Şimşek (Ed.), *Kuramdan uygulamaya çocuk edebiyatı* (ss. 78-125). Ankara: Grafiker Yayınları.
- [11]. Kartal, J. (2020). 9. yüzyıldan- 20. yüzyıla Rus Çocuk Edebiyatının İzinde. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(7), 241-252.
- [12]. Kıbrıs, İ. (2000). *Uygulamalı Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Eylül Kitap ve Yayınevi.
- [13]. Kınay, Ö. (2014). Canlandırma Filmlerinde Engelli Karakter Kullanımı: V. Propp'a göre "Kayıp Balık Memo" Filminin Çözümlemesi. *Yüksek lisans tezi*, İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi.
- [14]. Neydim, N. (2007). Dünyada ve Türkiye'de Çocuk Edebiyatının Tarihsel Gelişimi. Z. Güneş (Ed.). *İlköğretimde Çocuk Edebiyatı İçinde* (s. 65-92). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- [15]. Özbay, M. (2003). Türkçe Öğretiminde Hedef- Araç İlişkisinin Ders Kitabı Örneğinde Değerlendirilmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 59- 69.
- [16]. Propp, V. (2020). *Masalın Biçim Bilimi*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- [17]. Sebzecioğlu, T. (2004). Rus Biçimciliği ve Vladimir Propp'un Kuramına Göre Bir Halk Masalı. *Folklor/Edebiyat Dergisi*, 10(37), 81-90.
- [18]. Sever, S. (2017). *Çocuk ve Edebiyat*. İzmir: Tudem Yayınları.
- [19]. Şirin, M. (1994). *Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- [20]. Tunçbilek, L. (2017). Şereflikoçhisar Masallarının Propp Metoduna Göre İncelenmesi. *Yüksek lisans tezi*. Kırşehir: Ahi Evran Üniversitesi.
- [21]. Türker, E. (2013). Masal Mı, Yeni Hayat Mı? Yeni Hayat Romanını Masalın Biçimbilimine Göre Okuma Denemesi. *Millî Folklor*, 100, 154-161.
- [22]. Hafızoğlu, E. B. (2005). Azerbaycan Masalları Üzerine Bir Araştırma. *Yüksek lisans tezi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- [23]. Yaman, S. (2014). Propp Metodunun Bir Uygulaması -Tokat Yöresine Ait Yumakoğlan Masalı. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 147- 155.
- [24]. Yıldırım, A. , & Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- [25]. Youssef, H. (2014). Halep Türkmen Masallarının Propp Metodu Açısından Çözümlemesi. *Yüksek lisans tezi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- [26]. Zariç, M. (2013). Vladimir Propp'un İşlevler ve Eylem Alanları Modeli Açısından Yaşar Kemal'in Ağrıdağı Efsanesi Romanı. *Hece*, 195, 108-117.